

Streszczenie pracy doktorskiej pt.

„Komitet Praw Dziecka ONZ. Organ monitorujący przestrzeganie praw dziecka”

Przedmiotem badań uczyniono w pracy Komitet Praw Dziecka ONZ jako organ monitorujący przestrzeganie praw dziecka przez państwa-strony Konwencji o prawach dziecka.

Głównym celem pracy jest przedstawienie i analiza działalności Komitetu Praw Dziecka oraz opracowanie wniosków płynących z analizy dokumentów za okres 2012–2016. Sformułowane zostały w związku z tym trzy główne problemy badawcze oraz osiem problemów szczegółowych.

Pierwszym problemem badawczym jest ustalenie podstaw teoretyczno-filozoficznych praw dziecka. Odpowiadająca mu hipoteza badawcza zakłada, że podstawą jest w tym wypadku antropologiczno-personalistyczna teoria i filozofia człowieka. Drugi problem badawczy obejmuje ustalenie, czy Komitet Praw Dziecka monitoruje prawa dziecka w zglobalizowanym świecie. Odpowiadająca mu hipoteza badawcza zakłada, że tak, przy czym Komitet nie tylko monitoruje przestrzeganie praw dziecka, ale jednocześnie przyczynia się do ich urzeczywistniania. Trzeci problem badawczy obejmuje ustalenie, w jaki sposób to urzeczywistnienie się dokonuje. Odpowiadająca temu problemowi hipoteza badawcza zakłada, że narzędziem, które na to urzeczywistnianie pozwala, jest Regulamin określający kompetencje Komitetu, m.in. w zakresie monitorowania realizacji przepisów Konwencji o prawach dziecka i Protokołów fakultatywnych do Konwencji.

Rozprawa składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia oraz wykazu cytowanej literatury i źródeł prawnych. W rozdziale I pt. *Prawa dziecka prawami człowieka* dokonano analizy i krytycznej oceny literatury ukazującej sytuację dziecka w kontekście praw człowieka. Przedstawiono także system prawa i wyjaśniono jego znaczenie, omówiono gwarancje proceduralne, scharakteryzowano stosowane w odniesieniu do tej tematyki ujęcie teoretyczno-filozoficzne. Uwzględniono ochronę prawną dziecka w czasie pokoju oraz w sytuacjach nadzwyczajnych. W rozdziale II zatytułowanym *Dziecko w literaturze i jego sytuacja w zglobalizowanym świecie* przedstawiono badania i politykę prowadzoną wobec dzieci i dzieciństwa na podstawie literatury przedmiotu. Wskazano na występujące naruszenia praw dziecka w świecie. W rozdziale III pt. *Istotność formalna i materialna Komitetu Praw Dziecka* określono pojęcie istotności formalnej, dokonano wyjaśnienia podstawowych kategorii związanych z formalnymi aspektami działania Komitetu Praw Dziecka, jakimi są cel, misja i struktura organizacyjna Komitetu. Podjęto próbę zarysowania istotności materialnej Komitetu – jej znaczenia, doniosłości, związanych z nią kompetencji i strategii realizacji zadań, odniesiono się także do zagadnienia rozumienia urzeczywistniania praw dziecka. W rozdziale IV pt. *Komentarze Ogólne*

Komitetu Praw Dziecka – tematyka i ich znaczenie dokonano analizy i podsumowania wszystkich dwudziestu jeden Komentarzy Ogólnych opracowanych przez Komitet Praw Dziecka, biorąc pod uwagę zarówno ich tematykę, jak i strukturę. Poruszane zagadnienia podkreślają ich istotność, wartość intelektualną i postępowanie doradcze Komitetu. W ostatnim rozdziale V – pt. *Sprawozdania dotyczące realizacji Konwencji o prawach dziecka i uwagi końcowe Komitetu Praw Dziecka na przykładzie Rzeczypospolitej Polskiej* – dokonano analizy i rekapitulacji Sprawozdań Rzeczypospolitej Polskiej dotyczących realizacji przepisów Konwencji o prawach dziecka w kontekście przedstawionych przez Komitet Praw Dziecka wniosków końcowych. W tym też rozdziale dokonano przeglądu uwag Rzecznika Praw Dziecka dotyczących stanu przestrzegania praw dziecka w Polsce i realizacji zaleceń Komitetu za lata 2012–2016. Poczynione rozpoznania wskazują na specyfikę korzystania przez dziecko z przysługujących mu praw, co wynika z faktu, iż dziecko jest podmiotem ogólnych standardów praw człowieka, a jednocześnie korzysta ze standardów zawartych w Konwencji o prawach dziecka. W zakończeniu przedstawiono najważniejsze spostrzeżenia i uwagi zawarte w dysertacji oraz opracowano wnioski *de lege ferenda*, wskazując, że Komitet Praw Dziecka powinien stworzyć przestrzeń dialogu i poprawnej komunikacji wszystkich stron Konwencji o prawach dziecka. Winien promować współpracę i integrować naukę, inicjować naukowe badania interdyscyplinarne poprzez prowadzenie analizy programów proponowanych przez rządy państw, ich polityki i jej wpływu na rozwój dzieci.